

Vergaderjaar 1989–1990

21 496 (R 1386)

Goedkeuring van de op 27 januari 1977 te Straatsburg tot stand gekomen Europese Overeenkomst inzake het doorzenden van verzoeken om rechtsbijstand, alsmede van het op 25 oktober 1980 te 's-Gravenhage tot stand gekomen Verdrag inzake de toegang tot de rechter in internationale gevallen

B

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE VAN HET KONINKRIJK

's-Gravenhage, 9 januari 1990

Aan de Koningin

Bij Kabinetsmissive van 13 september 1989, no. 89.022318, heeft Uwe Majesteit, op voordracht van de Minister van Justitie, mede namens de Minister van Buitenlandse Zaken, bij de Raad van State van het Koninkrijk ter overweging aanhangig gemaakt een voorstel van rijkswet met memorie van toelichting tot goedkeuring van de op 27 januari 1977 te Straatsburg tot stand gekomen Europese Overeenkomst inzake het doorzenden van verzoeken om rechtsbijstand, alsmede van het op 25 oktober 1980 te 's-Gravenhage tot stand gekomen Verdrag inzake de toegang tot de rechter in internationale gevallen.

1. In onderdeel B, paragraaf 1, van de memorie van toelichting wordt ingegaan op de verschillen in de interpretatie van het begrip «rechtsbijstand» in de onderscheidene verdragsstaten. De Raad van State van het Koninkrijk beveelt aan eveneens te voorzien in een afgrenzing van dat begrip naar het recht van Nederland, Aruba en de Nederlandse Antillen.

NADER RAPPORT

Aan de Koningin

's-Gravenhage, 21 maart 1990

Blijkens de mededeling van de Directeur van Uw Kabinet van 13 september 1989, nr. 89.022318, machtigde Uwe Majesteit de Raad van State van het Koninkrijk zijn advies betreffende het bovenvermelde voorstel van rijkswet rechtstreeks aan de eerste ondergetekende te doen toekomen. Dit advies, gedateerd 9 januari 1990, nr. WO3.89.0532/K, mogen wij, mede namens de Minister van Buitenlandse Zaken, U hierbij aanbieden.

1. De Raad beveelt aan om in de memorie van toelichting, onderdeel B, paragraaf 1, naast de aandacht die aldaar wordt besteed aan de interpretatie van het begrip «rechtsbijstand» in de onderscheidene verdragsstaten, ook te voorzien in een afgrenzing van het begrip «rechtsbijstand» naar het recht van Nederland, Aruba en de Nederlandse Antillen.

In Nederland omvat het begrip rechtsbijstand van processuele aard zowel de procesvertegenwoordiging als ook alle deskundige hulp in verband met de procedure. In Aruba en in de Nederlandse Antillen is dat in beginsel niet anders, met dien verstande dat aldaar de procesvertegenwoordiging nooit verplicht is. In de context van de onderhavige verdragen heeft het geen zin om in te gaan op de vraag in hoeverre het begrip «rechtsbijstand» ook buiten-processuele rechtsbijstand, dus rechtsbijstand uitsluitend van adviseerende aard, omvat, aangezien de verdragen slechts zien op zaken die bij een rechterlijke instantie worden gebracht.

De vraag of ook de toelating om kosteloos of tegen verminderd tarief te procederen onder het begrip rechtsbijstand valt, is in het onderhavige verband evenmin relevant, aangezien de Wet tarieven in burgerlijke zaken geen onderscheid maakt naar nationaliteit of ingezetenschap. Personen die aan de onderhavige verdragen rechten kunnen ontlenu, kunnen dus in ieder geval ook in aanmerking komen voor de vermindering van griffierecht overeenkomstig die wet.

De memorie van toelichting is in de bovenvermelde zin aangevuld.

2. Op de twee door de Raad genoemde punten is de memorie van toelichting in overeenstemming gebracht met de terminologie van de bij de aanhangig gemaakte stukken gevoegde Nederlandse vertaling van de beide verdragen.

2. Volgens onderdeel B, paragraaf 3, tiende alinea, van de memorie van toelichting luidt de laatste zinsnede van artikel 3, tweede lid (lees: eerste lid), van de Europese Overeenkomst: «indien het haar als kennelijk niet te goeder trouw gedaan voorkomt». De bij de aanhangig gemaakte stukken gevoegde Nederlandse vertaling luidt echter: «indien dit verzoek haar kennelijk onredelijk voorkomt». Ook de weergave in onderdeel B, paragraaf 5, tweede alinea, van de memorie van toelichting van een zinsnede van artikel 4 van de Europese Overeenkomst («soortgelijke formaliteit») wijkt af van de Nederlandse vertaling waarin sprake is van «daarmee gelijk te stellen formaliteiten». De memorie van toelichting en de Nederlandse vertaling van de Europese Overeenkomst waren met elkaar in overeenstemming te brengen volgens de authentieke tekst van de Overeenkomst.

3. Voor enkele redactionele kanttekeningen moge het college verwijzen naar de bij het advies behorende bijlage.

3. De redactionele kanttekeningen zijn ter harte genomen.

De Raad van State van het Koninkrijk geeft U in overweging het voorstel van rijkswet te zenden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal en aan de Staten van de Nederlandse Antillen en die van Aruba, nadat aan het vorenstaande aandacht zal zijn geschonken.

De Vice-President van de Raad van State van het Koninkrijk,
W. Scholten

Wij veroorloven ons U in overweging te geven het hierbij gevoegde voorstel van rijkswet en de overeenkomstig het vorengaande gewijzigde memorie van toelichting met bijlagen aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal en aan de Staten van de Nederlandse Antillen en die van Aruba te zenden.

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

De Staatssecretaris van Justitie,
A. Kosto

Lijst van redactionele kanttekeningen, behorende bij het advies no. W03.89.0532/K van de Raad van State van het Koninkrijk van 9 januari 1990:

- De in onderdeel A, tweede alinea, van de memorie van toelichting vermelde verdragen van 1905 en 1954 waren van een vindplaats te voorzien (punt 109 van de Aanwijzingen voor de wetgevingstechniek).
- Op bladzijde 12 van de memorie van toelichting is na de derde regel van onderen een passage weggelaten.
- In de Nederlandse vertaling van het Haags Verdrag waren de artikelen van nummers te voorzien.